

בס"ד*. מוצאי ש"ק פ' אמור, י"ג אייר**, אור לי"ד אייר, פסח שני, ה'תשל"ח

לְהַבִּין עֵינֵי פֶסַח שְׁנֵי, וּמִבְּאֵר אֲדַמּוּ"ר הַצִּמְח צֶדֶק בְּמֵאֲמָרוֹ
דְּבוּר הַמִּתְחִיל זֶה, דְּעֵינֵי פֶסַח שְׁנֵי יוֹבֵן עַל פִּי שְׁלֹשָׁה
הַקְדָּמוֹת.

THREE
PREFACES ON
THE FIRST
PESACH VS
THE SECOND

AS TWO
MODES OF
OUR SERVICE

הַקְדָּמָה הָא' הִיא הַהִפְרָשׁ בֵּין חֹדֶשׁ הָרֵאשׁוֹן (נִסָּן) וְחֹדֶשׁ
הַשְּׁנֵי (אִייר) בְּעִבּוּדַת הָאָדָם. דְּבַחֲדֵשׁ נִסָּן, שְׁהַנְקֵדָה בּוֹ הִיא
יְצִיאַת מִצְרַיִם, הִיא הָעִבּוּדָה דְסוּר מְרַע, הֵינּוּ שְׁהָרַע הוּא בְתַקְפּוֹ
וְהָעִבּוּדָה הִיא לְהִיּוֹת סוּר מְרַע, לְצֵאת וּלְכְרוֹחַ מֵהָרַע, אֲתַכְפִּיא².
וְהָעִבּוּדָה דְחֹדֶשׁ אִייר [דְּעֵינֵנוּ הַמִּיחָד שֶׁל חֹדֶשׁ זֶה שָׁבוּ הוּא נִבְדָּל
מִשָּׂאֵר הַחֲדָשִׁים הוּא שְׁבָכָל יוֹם בּוֹ יִשְׁנָה מִצְוָה מִיחָדָה (דְּסַפִּירַת
הָעֵמֶר)³] הִיא הָעִבּוּדָה דְּסַפִּירַת הָעֵמֶר, שְׁעֵנִינָה הוּא⁴ בְּרוּר הַמְדוּת
וְהַפִּיכְתָם לְקִדְשָׁה, אֲתַהֲפֹכָא. וְזֶהוּ מָה שְׁכָתוּב⁵ בְּאַחַד לְחֹדֶשׁ
הַשְּׁנֵי גו' לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, דְּעִבּוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה דִּיְצִיאַת
מִצְרַיִם, חֹדֶשׁ הָרֵאשׁוֹן, הִיא אֲתַכְפִּיא סְטָרָא אַחְרָא, וְלֵאחֲרֵי זֶה
בְּאֵה הָעִבּוּדָה דְּאֲתַהֲפֹכָא, עִבּוּדָה שְׁנִיָּה בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, חֹדֶשׁ
הַשְּׁנֵי⁶.

לד"ה ואהי' אצלו אמון (יט, א ואילך). ועוד. מאמרי אדמו"ר האמצעי במדבר ח"ב ד"ה להבין ענין הספירה (ע' תמו. שם ע' תפט ואילך). ועוד.

(5) במדבר א, א.

(6) לקו"ת במדבר ג, א.

(1) נדפס באוה"ת בהעלותך ע' שזז ואילך.

(2) תניא פל"א (מ, ב).

(3) ראה גם לקו"ש ח"א ע' 263 ואילך. ובכ"מ.

(4) לקו"ת ויקרא ג, א. אמור ד"ה וספרתם (לה, ד). במדבר ביאור

(* יאַרצייט דהוו"ח וכו' הרב ישראל ארי' לייב, אחיו של - יבדל לחיים טובים - כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(**) יצא לאור בקונטרס פסח שני - תשמ"ט, "לקראת פסח שני הבעל"ט - הננו מוציאים לאור . . מוצש"ק אמור תשמ"ט".

והקדמה הב' היא החלוק בין שני חדשים אלו בענין הספירות. דחדש הראשון הוא במלכות, ספירה הראשונה מלמטה למעלה, וחדש השני הוא ביסוד, ספירה השנייה.⁷ ומבאר בהמאמר, דשני הקדמות אלו [ענינם של ניסן ואייר בעבודת האדם, וענינם בספירות] שכימים זה לזה, כמבאר בתורה אור דבור המתחיל והנה אנחנו מאלמים אלמים⁸ דהברור שעל ידי השבטים (שהיו מרכבה לבחינת המלכות), ברור ראשון, הוא רק בטול היש (דגמת אתפפיא⁹), והברור שעל ידי יוסף הצדיק, בחינת יסוד, ברור שני, הוא שיהיה נכלל באלקות, בטול במציאות (דגמת אתהפכא⁹).

והקדמה הג' היא, דענין פסח, פסח מלשון דלוג וקפיצה¹⁰, הוא המשכה נעלית ביותר שאינה יכולה לבוא בדרך השתלשלות ורק בדרך דלוג, כמבאר בלקוטי תורה¹¹. ומבאר בהמאמר, דמזה מובן, שגם ענינו של פסח שני¹² הוא דלוג, המשכה שלמעלה מהשתלשלות. והחלוק בין פסח ראשון ופסח שני הוא בהמקום ובהענין שבו נמשכת המשכה זו. דבפסח ראשון כתיב¹³ ופסח הוי' על הפתח, שהמשכה שבדרך דלוג (ופסח) היתה בפתח, ספירת המלכות¹⁴, ובנפש האדם – ביראה תתאה (זה השער להוי'¹⁵) שהיא השרש דסור מרע¹⁶, והמשכה שבדרך דלוג שבפסח שני היא בספירת היסוד, שענינה בנפש האדם הוא ההתקשרות והאהבה¹⁷, שעל ידי זה נהפכים המדות שלו לקדשה, אתהפכא.

14) זהר ח"ב לו, סע"א. לקו"ת וסה"מ ה'תש"ח שם.

15) תהלים קיח, כ. זהר ח"א ז, ב. קונטרס העבודה ספ"ב (ע' 17).

16) תניא ריש פמ"א. וראה גם שם פ"ד בתחלתו. ובכ"מ.

17) כ"ה באוה"ת בהעלותך שם (ע' שסח). וראה אגה"ק סט"ו (קכג, ב). ובכ"מ.

יג. וראה מכילתא עה"פ שם, יג.

11) שה"ש ד"ה קול דודי פ"ג (טו, סע"א ואילך). וראה גם לקו"ת צו יג, ד. ובכ"מ.

12) כשמו - פסח שני.

13) בא שם, כג. וראה לקו"ת שה"ש שם, ב. ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח פי"א (סה"מ ה'תש"ח ע' 164).

7) זהר ח"ג קיז, ב - הובא בלקו"ת שם ובאוה"ת בהעלותך שם.

8) וישב כח, א"ב.

9) ראה סה"מ תקס"ה ח"ב ע' א"ד (הובא באוה"ת בהעלותך שם) ש"ן (ברור ראשון) הוא אתפפיא, ועל ידי המשכת מ"ד (ברור שני) נעשה אתהפכא.

10) פרש"י עה"פ בא יב, יא. שם,

- ב -

ואולי יש להוסיף, שהמעלה דפסח שני לגבי פסח ראשון היא לא רק שהדלוג דפסח שני נמשך במקום נעלה יותר, אלא שגם הדלוג עצמו הוא דלוג נעלה יותר. וכמוכן גם מזה שנקרא בשם פסח שני, דפרוש הפשוט דפסח שני הוא לא (רק) שהפסח (הדלוג) נמשך בדרגא דשני אלא ש(גם) הפסח (הדלוג) הוא שני, דלוג נעלה יותר מהדלוג דפסח ראשון. ומה שכתוב בהפאמר דפרוש פסח שני הוא שהדלוג דפסח שני נמשך בהדרגא דשני (יסוד), הוא, כי מעלת הדלוג דפסח שני (שהדלוג הוא נעלה יותר) נראה (גם) בזה שהדלוג נמשך בהדרגא דשני (פדלקמן סעיף ה).

A GREATER
LEAP

ועל פי זה יש לקשר הבאור הנ"ל (דהצמח צדק) שפסח שני הוא דרגא שניה ונעלית בעבודה הבאה לאחרי הקדמת העבודה דפסח ראשון, עם הענין דפסח שני כמו שהוא בפשטות, שהוא תקון והשלמה למי שלא הקריב פסח¹⁸, כי זה שפסח שני מתקן ומשלים החסרון דזה שלא הקריב פסח הוא מפני שהגלוי דפסח שני הוא דלוג שלא בהדרגה, שאין בו מדידות והגבלות, גם לא המדידות וההגבלות של הדלוג דפסח (ראשון)¹⁹, ולגבי גלוי זה – "איזו ניטא קיין פארפאלן"²⁰.

MAKING UP
FOR WHAT
THE FIRST
LEAP LACKED

מתבטלים גם המדידות וההגבלות דפסח ראשון, לכן היכלת להשלים החסרון הוא גם בזה שבצעת פסח ראשון לא היה זה אצלו בגדר "חסרון".

(20) "היום יום" יד אייר, פסח שני (משיחת פסח שני ה'תש"א ס"ה - סה"ש ה'תש"א ע' 115).

19 ועל פי זה יובן זה שלדעת רבי (וכן היא ההלכה) גר שנתגזר בין פסח ראשון לפסח שני מביא פסח שני - אף שגם לדעת רבי עקר הזמן דהקרבת הפסח הוא בפסח ראשון (והענין דפסח שני הוא רק משלומין להחסרון דפסח ראשון, כבהערה הקודמת), ואז בפסח ראשון) לא היה שיה לענין פסח - כי מפיו ששל ידי הדלוג דפסח שני

18 ראה פסחים צג, א. וראה בארוכה לקו"ש ח"ח שיחה ג' לפ' בהעלותך (ע' 126 ואילך), שגם לדעת רבי (פסחים שם), וכן היא ההלכה (רמב"ם הל' קרבן פסח רפ"ה) שפסח שני רגל בפני עצמו הוא - ענינו של פסח שני הוא משלומין לחסרון דראשון, שלכן כל מי שעשה את הראשון אינו עושה את השני.

NOTHING
BUT LIGHT

וְיִוָּבֵן זֶה בְּהַקְדָּיִם הַיְדוּעֵי²¹ דְּמַהְחֲלוּקִים בֵּין ז' א' לְמַלְכוּת הוּא, שֶׁתְּמַלְכוּת הַיָּא קָצָה הָעֲלִיּוֹן (מְקוֹר) דְּבִי"ע, וְז' א' הוּא קָצָה הַתְּחִתּוֹן דְּאֲצִילוֹת. וְכִיּוֹן שֶׁבְּאֲצִילוֹת לֹא יְגוּרְךָ רַע²², מוּבָן דְּזֶה שְׁעַל יְדֵי הַיְסוּד (ז' א') נַעֲשֶׂה שְׁלֵמוֹת הַבְּרוּר, הָעֲנִין דְּאֵתְהַפְּכָא, הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ לְבִרְר²³, וְעַקֵּר הָעֲבוּדָה שֶׁמִּצַּד ז' א' הוּא (לֹא עֲנִין הַבְּרוּרִים, אֱלֵא) לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ²⁴.

BEYOND
REFINEMENT

וְכִמוֹ שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְסַפִּירַת הַיְסוּד (עֲנִינוֹ שֶׁל חֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּסַפִּירוֹת), עַל דְּרָךְ זֶה הוּא גַם בְּנוֹגֵעַ לְהָעֲבוּדָה דְּסַפִּירַת הָעֵמֶר (עֲנִינוֹ שֶׁל חֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּעֲבוּדַת הָאָדָם), שֶׁעַקֵּר עֲנִינָה (לְפִי בְּאוּר אֶחָד)²⁵ הוּא לֹא בְּרוּר הַמְדוּת דְּנִפְשׁ הַבְּהִמִּית אֱלֵא הַמְשַׁכַּת מ"ט שְׁעָרֵי בִּינָה, וְעַד שְׁעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ גַּם שְׁעַר הַנּוֹ"ן²⁶. וַיֵּשׁ לֹמֵר, דְּזֶהוּ גַם מַה שְׁאֵיִיר הוּא רְאֵשֵׁי תְבוֹת אֲבָרָהֶם יִצְחָק יַעֲקֹב רַחֲלֵי²⁷, שֶׁהֵם ד' רְגְלֵי הַמְּרַכְּבָה, שֶׁהַבְּטוּל דְּמְרַכְּבָה הוּא בְּאִפְן שֶׁמְלַכְתְּחֻלָּה אֵין מְקוֹם לְעֲנִין שֶׁל יִשׁוּת וּמְכַל שְׁכָן לְרַע שֶׁצָּרִיךְ לְפַעוּל בּוֹ בְּטוּל, וְכַמְבָּאָר בְּתַנְיָא²⁸ בְּעֲנִין הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה²⁹ שְׁלֵא נַעֲשׂוּ מְרַכְּבָה רַק לְרִצּוֹן הָעֲלִיּוֹן לְבַדּוֹ כֹּל יְמֵיהֶם.

דְּסַפִּירַת הָעֵמֶר הַיָּא רַק בְּהַקְדָּיִם הַיְדוּעֵי (מְקוֹר) דְּבִי"ע, וְז' א' הוּא קָצָה הַתְּחִתּוֹן דְּאֲצִילוֹת. וְכִיּוֹן שֶׁבְּאֲצִילוֹת לֹא יְגוּרְךָ רַע²², מוּבָן דְּזֶה שְׁעַל יְדֵי הַיְסוּד (ז' א') נַעֲשֶׂה שְׁלֵמוֹת הַבְּרוּר, הָעֲנִין דְּאֵתְהַפְּכָא, הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ לְבִרְר²³, וְעַקֵּר הָעֲבוּדָה שֶׁמִּצַּד ז' א' הוּא (לֹא עֲנִין הַבְּרוּרִים, אֱלֵא) לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ²⁴.

(26) לקו"ת במדבר יב, א. ובכ"מ.

(27) מאורי אור מערכת א' אות פד. ב"ש לאה"ע סקכ"ו ס"כ. מגלה עמוקות אופן קכא.

(28) פכ"ג (כח, ב).

(29) ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו. וראה מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"א ע' רטו. וש"נ.

גלות השכינה", "אבל בצאת השכינה מקליפת נוגה . . . אזי לא יהיה עסק התורה והמצוות לברר ברירין פי אם . . . להמשיך אורות עליונים".

(25) ראה ד"ה להבין ענין ספה"ע ה'תשמ"ז (התוועדויות תשמ"ז ח"ג ע' 310 ואילך), שבהדרושים המדברים בענין ספירת העמר - ג' ביאורים: א) שֶׁהָעֲבוּדָה דְּסַפִּירַת הָעֵמֶר יֵשׁ בָּהּ ב' הַקְוִינֵן, דְּסוּר מְרַע וְדוּעֵשָׁה טוֹב. ב) שֶׁהָעֲבוּדָה

(21) תו"א תרומה פא, ב. המשך תרס"ו ס"ע רפד [בהוצאה החדשה - ע' שעח] ואילך. ובכ"מ.

(22) תהלים ה, ה. לקו"ת במדבר ג, סע"ג. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"ד ע' א'תצג. וש"נ.

(23) ראה המשך תער"ב ח"ב ע' א'מט. שם ע' א'עא.

(24) להעיר מאגה"ק סכ"ו (קמד, ב ואילך). שֶׁאֲפִילוֹ מִצַּד הַמְּלָכוּת עֲנִין הַבְּרוּרִים הוּא דוֹקָא בְּזִמְנוֹ

וּמִכָּל זֶה מוֹבֵן, דְּבַחֲדֵשׁ אֵייר, חֲדָשׁ הַשָּׁנִי, שְׁנֵי עֲנִינִים. הָעֲבוּדָה דְאֶתְהַפְּכָא, תְּכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת דְסוּר מֶרַע³⁰, וְהָעֲבוּדָה דִילְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל³¹ בְּקִדְשָׁה עֲצָמָה, וְעֵשָׂה טוֹב³². וַיֵּשׁ לֹאמֵר, דְּזֵהוּ שְׁהַמְנִין דְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲדָשׁ הַשָּׁנִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְיֵצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן³³, כִּי הָעֲנִין דְסוּר מֶרַע (שְׁבַחֲדֵשׁ הַשָּׁנִי) שִׁיךְ לְאַהֲרֹן שְׁעֲנִינוּ הוּא אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוּדְף שְׁלוֹם כּו'³⁴, דְּעֲנִין הַשְּׁלוֹם הוּא לְשָׁלוֹל הַמַּחֲלָקֵת וְהַפְּרוּד, וְהָעֲנִין דְּוְעֵשָׂה טוֹב (שְׁבַחֲדֵשׁ אֵייר) שִׁיךְ לְמֹשֶׁה שְׁעֲנִינוּ הוּא תּוֹרָה³⁵, שְׁמַלְכַתְחֻלָּה אִין שִׁיךְ בַּה נְתִינַת מְקוֹם לְעֲנִין הַפְּכֵי חֵם וְשְׁלוֹם³⁶, דְּזֵהוּ גַם מַה שְׁפָתוֹב³⁷ וְתֵרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא שְׁמִיד כְּשִׁנּוּלְד נְתַמְלָא הַבֵּית כְּלוּ אוֹרָה³⁸.

וַיֵּשׁ לֹאמֵר, דְּזֵה שְׁיֵצִיאֵת מִצְרַיִם הָיְתָה עַל יְדֵי אֶהֲרֹן וּמֹשֶׁה³⁹, אַף שְׁהָעֲבוּדָה דִּיצִיאַת מִצְרַיִם הִיא סוּר מֶרַע, וּבְסוּר מֶרַע גּוֹפָא בְּאֶפֶן דְאֶתְפְּיָא, הוּא, כִּי גַם הָעֲבוּדָה דְאֶתְפְּיָא צְרִיכָה לְהִיֵּת בְּאֶפֶן שְׁתַּבִּיא לֹא רַק לְאֶתְהַפְּכָא, אֶלָּא גַם לְהָעֲבוּדָה בְּהִקּוּ דְוְעֵשָׂה טוֹב שְׁלִמְעָלָה מֵעֲנִין הַפְּרוּרִים. וַיֵּשׁ לֹאמֵר שֶׁהוּא עַל דְּרַךְ הַמְּבָאָר בְּתַנְיָא⁴⁰ שְׁגַם אֵלוּ שְׁעַקֵר עֲבוּדָתָם הוּא אֶל תְּהִי רְשָׁעִי⁴¹, צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם אֶת הַשְּׁבוּעָה⁴¹ תְּהִי צְדִיק, הֵן בְּנוֹגַע לְהִיֵּת מוֹאֵם

פּט, א. שמו"ר פ"ל, ד. וש"נ.
(36) דְּדַבְרֵי תוֹרָה אֵינּוּ מְקַבְּלִין טוֹמְאָה - בְּרִכּוֹת כב, א.

(37) שְׁמוֹת ב, ב.

(38) פֶּרֶשׁ"י עה"פ, מִסוּטָה יב, א. שמו"ר פ"א, כ. ועוד.

(39) רָאָה וָרָא ו, כוֹכֵז. וְרָאָה סֵפֶר הָעֲרִיכִים חב"ד עֵרַךְ אַהֲרֹן בִּיחֹס לְמֹשֶׁה ס"י (ע' קַעֵג וְאֵילֶךְ). וּש"נ.

(40) פִּי"ד (כ, א).

(41) נִדָּה ל, סע"ב.

"מִתְקַן הַהֶסְתֵּר הַנִּמְשָׁךְ מֵהַצְּמִצּוֹם דְּשֵׁם אֱלֹקִים", ו"כְּשֵׁאִין עוֹשֶׂה טוֹב כְּדָבָעֵי גוֹרֵם הַתְּגַבְּרוּת הַדִּינִין" - יוֹמֵתֵק זֶה שְׁהָעֲבוּדָה בַּחֲדָשׁ אֵייר (גַּם לְהַבִּיאוֹר שְׁהָעֲבוּדָה דְאֵייר הִיא וְעֵשָׂה טוֹב) הִיא עֲבוּדָה שְׁנִיָּה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם.

(33) כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּמִדְבָר א, ג) תְּפַקְדוּ אוֹתָם לְצַבְּאוֹתָם אֶתְהָ וְאַהֲרֹן.

(34) אֲבוֹת פ"א מ"ב.

(35) כְּמוֹ שְׁפָתוֹב "זְכָרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדֵי" - מִלְּאֵכֵי ג, כב. וְרָאָה שְׁבַת

(30) וְכֵן"ל ס"א (מִלְּקוֹ"ת) שֶׁהִיא עֲבוּדָה הַשְּׁנִיָּה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וּבִאוּה"ת שֵׁם (ע' שסז) דְּהִיצִיאָה מִמִּצְרַיִם בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא "סוּר מֶרַע גְּמוּר", וּבְאֵייר "הוּא בְּחִינָה שְׁנִית, לְיֵצֵאת אֶפִּילוּ מִקְּלִפַּת נוֹגָה".

(31) תְּהֵלִים פד, ה.

(32) לְהַעִיר מִלְּקוֹ"ת בִּלְק עג, סע"ג וְאֵילֶךְ, שְׁעַל יְדֵי הָעֲבוּדָה דְּוְעֵשָׂה טוֹב מִמְּשִׁיכִים "טוֹב הָעֵלְיוֹן שֶׁהוּא הַיְטוּד" (עֲנִינוּ שְׁל חֲדָשׁ אֵייר).

וע"פ הַמְּבוֹאֵר בִּלְקוֹ"ת שֵׁם (עג), ד' שְׁעַל יְדֵי הָעֲבוּדָה דְּוְעֵשָׂה טוֹב

בָּרַע (הָעֲנִין דְּאִתְהַפְּכָא) וְהֵן בְּנוּגַע לְהִתְעַנֵּג וּלְשִׁמוּחַ בְּה' עַל יְדֵי
הַתְּבוּנָנוּת בְּגִדְלַת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא (הָעֲבוּדָה דְקִדְשָׁה שְׁלִמְעָלָה
מֵעֲנִין הַיְרֻרִים).

- ה -

HOLDING
ON TO THE
HASTE

וְהִנֵּה עַל דְּרָךְ זֶה הוּא לְאִידֶךְ גִּיסָא, שְׁגָם כְּשִׁנְמִצָּאִים בְּהָעֲבוּדָה
דְּחֻדָּשׁ אֵייר (הָעֲבוּדָה דְּאִתְהַפְּכָא, וּלְמַעְלָה יוֹתֵר הָעֲבוּדָה
דְּמִרְכָּבָה) צָרִיךְ לְהִיּוֹת רֶשֶׁם מֵהַחִיּוּת וְהַהִתְפַּעְלוּת שֶׁל הָעֲבוּדָה
דְּאִתְפַּפֵּיא, שְׁלֶכֶן מִזְכִּירִין⁴² יְצִיאַת מִצְרַיִם גַּם לִיְמֹת הַמְּשִׁיחַ⁴³.
וְהָעֲנִין הוּא, דְּכִשְׁהָרַע הוּא בְּתַקְפוֹ, הִנֵּה הִירָאָה מֵהָרַע גּוֹרְמַת
הַבְּרִיחָה מִמֶּנּוּ בְּאִפְּן דְּחַפְזוֹן⁴⁴. וְעַל יְדֵי הַחַפְזוֹן דִּישְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה גַם
חַפְזוֹן הַשְׂכִּינָה⁴⁵ כְּבִיכּוֹל, מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת⁴⁶.
דְּחַפְזוֹן מְבִיא לְדִלּוּג שְׁלִמְעָלָה מְסַדֵּר וְהַדְרָגָה. מַה שְּׂאִין בֵּין
הָעֲבוּדָה דְּאִתְהַפְּכָא לְאַחֲרֵי שְׂיָצָא כְּבָר מֵהָרַע, וּמְכַל שְׁפִין הָעֲבוּדָה
דְּוַעֲשֶׂה טוֹב, הִיא בְּסֵדֵר וְהַדְרָגָה. וְלֶכֶן צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּהָ עֲנִין
הַדִּלּוּג דִּיִּצְיָאֵת מִצְרַיִם.

RUNNING
AWAY OR
RUNNING
TOWARDS

וְזֶהוּ עֲנִין פְּסַח שְׁנִי, הַמְּשַׁכֵּת הַדִּלּוּג בְּהָעֲבוּדָה דְּוַעֲשֶׂה טוֹב,
הָעֲבוּדָה דְּחֻדָּשׁ הַשְּׁנִי. שְׁלֵאֲחֲרֵי הַדִּלּוּג שְׁהִיָּה בְּהָעֲבוּדָה דְּסוּר
מִרַע (פְּסַח רֵאשׁוֹן), נִמְשָׁךְ הַדִּלּוּג גַּם בְּהָעֲבוּדָה דְּוַעֲשֶׂה טוֹב
(פְּסַח שְׁנִי). וְעַל דְּרָךְ מַה שְׁכַתּוּב⁴⁷ מְשַׁכְּנֵי אַחֲרִיךְ גְּרוּצָה, דְּעַל

ב'תתקלד ואילך. המשך וככה הנ"ל
בתחילתו (פרקים א-ג) ובסופו
(פקכ"ט ואילך). ד"ה וככה תער"ב
(סה"מ תער"ב-ע"ו ע' קנח ואילך).
ד"ה כי בחפזון ה'תש"ח פ"א-ב
(סה"מ ה'תש"ח ע' 151 ואילך).
ד"ה וככה ה'תשל"ז (סה"מ תשל"ז
ע' 192 ואילך).

46) שה"ש ב, ח. מדרשים שבהערה
הקודמת.

47) שה"ש א, ד.

תרל"ז בתחילתו (פ"ב). סד"ה וככה
תער"ב (סה"מ תער"ב-ע"ו ע' קסו).
ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח פי"ג
(סה"מ ה'תש"ח ע' 167).

45) ראה ברכות ט, א. מכילתא
עה"פ בא שם, יא. יל"ש עה"פ (רמז
קצט). יל"ש ישע"י עה"פ (ישע"י נב,
יב) כי לא בחפזון תצאו (רמז תעו).
ובתיב"ע עה"פ בא שם: בְּהִילּוּ
דְשִׁכְנִת מֵאֲרֵי עֲלָמָא. וראה ד"ה
וככה באוה"ת שם ע' רצא ואילך.
שם ע' רחצ ואילך. כרך ח ע'

42) ברכות יב, סע"ב.

43) וכמשנת"ל בד"ה ובראשי
חדשיכם דמוצאי ש"פ אחרי,
מבה"ח וער"ח אייר שנה זו
(תשל"ח).

44) וכמו שְׁהִיָּה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם,
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (ראה טז, ג) "כִּי
בְּחַפְזוֹן יְצִיאַתְּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם". וראה
ד"ה וככה באוה"ת בא ס"ע רצא
ואילך. שם ס"ע שב ואילך. כרך ח
ס"ע ב'תתקמ ואילך. המשך וככה

ידי שִׁנְפֵשׁ הָאֱלֵקִית פּוֹעֵלֶת שִׁנְפֵשׁ הַבְּהֵמִית יִהְיֶה לָּהּ אֶהֱבֵת ה',
שְׁהֵאֲהָבָה דְּנִפְשׁ הַבְּהֵמִית הִיא בְּדֶרֶךְ מְרוּצָה, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה
מְרוּצָה גַם בְּנִפְשׁ הָאֱלֵקִית⁴⁸, נְרוּצָה לְשׁוֹן רַבִּים⁴⁹. אָבָל, לְאַחֲרֵי
שִׁנְמִשְׁךְ הַדְּלוּג בְּהַעֲבֹדָה דְּוַעֲשֶׂה טוֹב, דְּלוּג זֶה הוּא נַעֲלָה יוֹתֵר
מִהַדְּלוּג דְּפֶסַח. כִּי הוּא מַחֲמַת הַיְרָאָה מִהָרַע (עֲנִין בְּפָנֵי עֲצָמוֹ),
מֵה שְׂאִין בֶּן הַדְּלוּג שְׂבַתוֹרָה וּמְצוּוֹת (הַעֲבֹדָה דְּוַעֲשֶׂה טוֹב)
הוּא מְפַנֵּי שְׂהֵם חֲכָמָתוֹ וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּלִי גְבוּל
הָאֲמִתִּי. וְלִכְּנֹ, לְאַחֲרֵי שְׂמַתְגָּלָה הַבְּלִי גְבוּל שְׂבָהֵם עַל יְדֵי הַדְּלוּג
דְּסוּר מְרַע, הַדְּלוּג (עֲנִין הַבְּלִי גְבוּל שְׂלִמְעָלָה מִהַדְּרָגָה) דְּהַעֲבֹדָה
דְּוַעֲשֶׂה טוֹב הוּא דְּלוּג גְּדוֹל יוֹתֵר⁵⁰.

וְעַל פִּי זֶה יוֹבֵן גַּם הַפְּתָגָם שֶׁל כְּבוֹד קְדֻשַׁת מוֹרֵי וְחִמֵּי אַדְמוֹ"ר⁵¹
שֶׁפֶסַח שְׂנִי שִׁיךְ לְנִפְשׁ הַשְּׂנִית, כִּי מַעֲלַת הַדְּלוּג דְּפֶסַח שְׂנִי
עַל הַדְּלוּג דְּפֶסַח רֵאשׁוֹן הוּא, שְׁהַדְּלוּג דְּפֶסַח רֵאשׁוֹן הוּא מְצַד
הַהַעֲלָם וְהַהֲסָתָר דְּנִפְשׁ הַבְּהֵמִית (נִפְשׁ הָרֵאשׁוֹנָה), וְהַדְּלוּג דְּפֶסַח
שְׂנִי הוּא שְׂמַתְגָּלָה הַבְּלִי גְבוּל דְּנִפְשׁ הַשְּׂנִית שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹקָה
מִמַּעַל מִמְּשִׁי⁵². שְׂגָם בְּהַיּוֹתָהּ מְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף, הִיא חֵלֶק אֱלוֹקָה
מִמַּעַל מִמְּשִׁי מְלִשׁוֹן מְשׁוּשׁ⁵³.

PERPETUAL
MOTION

ח"ד ע' קנ).
50) ראה עד"ז אוה"ת שמע"צ ע' א'תתו, דהגם שהעליה דנפש האלקית היא על ידי ברור נפש הבהמית, מפל מקום, העליה דנפש האלקית היא למעלה מהשרש דנפש הבהמית, לכי לך לעצמותך.
51) שיחת פסח שני ה'תש"א הנ"ל שם (סה"ש שם ע' 114).
52) תניא רפ"ב.
53) אגרות יקודש כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד אגרת א'נו (ע' תז). וראה "היום יום" כג מנחם אב (מאגרת הנ"ל - ע' תד). מכתב כ"ב אייר ה'תשי"א**.

בבחינת לבוש מלכות ולא בבחינת פתח מלכות (תו"א מג"א צא, ב), והרי הגלוי דמתן תורה, "בְּעֶטְרָה שְׂעִטְרָה לוֹ אָמוֹ" (שה"ש ג, יא) הוא בבחינת פתח מלכות (כמבואר בתו"א שם) - ד'ש לומר הביאור בזה, דזה שעל ידי "אחריך נרוצה" באים ל"הביאני המלך חדריו" הוא (לא מצד הברור והמרוצה דנפש הבהמית, אלא) מצד המרוצה דנפש האלקית (שנעשה על ידי המרוצה דנפש הבהמית).

49) ד"ה ציון במשפט ה'תשמ"א ס"ו, ובהנסמן שם הערה 47 (תורת מנחם - ספר המאמרים מלוקט

48) להעיר ש"משכני" (דקאי על יציאת מצרים*) הוא לשון יחיד, וכן "הביאני המלך חדריו" (דקאי על מתן תורה*) הוא לשון יחיד - פי הגלוי דיציאת מצרים ודמתן תורה הוא בנפש האלקית. ולכן יש לומר, שגם "אחריך נרוצה" (שבאמצע), אף ש"נרוצה" הוא לשון רבים - ההדגשה בזה שנעשה "מרוצה" (גם) בנפש האלקית.

ולהעיר שעל פי זה יומתק זה ש"אחריך נרוצה" לשון רבים (דקאי על ספירת העמר*) הוא הקדמה למתן תורה* -

אף שהברור דלעצמת זה מגיע רק

* אוה"ת שה"ש עה"פ ע' נט. ד"ה משכני ה'תש"א הא' והב' (סה"מ ה'תש"א ע' 93. שם ע' 119).

** נעתק בליקוט פירושים וכו' לתניא שם אות יא. אגרות יקודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ד ע' רצא. המו"ל.

וְאוֹלֵי יֵשׁ לְהוֹסִיף, שְׁמַעְלַת הַדְּלוּג דְּפֶסַח שְׁנֵי עַל הַדְּלוּג דְּפֶסַח
רֵאשׁוֹן הוּא בְּאֵין עֲרוּךְ, וְעַד שֶׁהוּא דְלוּג גַּם לְגַבֵּי הַדְּלוּג
דְּפֶסַח (רֵאשׁוֹן). וְעַל דֶּרֶךְ מַה שְׁכָתוּב⁵⁴ בִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, שֶׁהַגְּלוּיִים דִּגְאָלָה הֶעֱתִידָה יִהְיוּ נִפְלְאוֹת גַּם לְגַבֵּי
הַנִּפְלְאוֹת שֶׁהָיוּ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם⁵⁵.

וּבְאוֹר הָעֲנָן (הַשִּׁיכוֹת דְּפֶסַח שְׁנֵי לְגְאָלָה הֶעֱתִידָה)⁵⁶
בְּפֶרְטִיּוֹת יוֹתֵר, הִנֵּה אֵיתָא בְּמִדְרָשׁ⁵⁷ שֶׁגְאָלַת מִצְרַיִם [וְכֵן הִגְאָלָה
מִגְּלוֹת בְּכָל וְשֶׁאֵר הִגְאָלוֹת עַד לְהִגְאָלָה דְּלַעֲתִיד] הִיא דִּגְמַת אוֹר
הַנֵּר, וְגְאָלָה הֶעֱתִידָה הִיא כְּמוֹ אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁאֵינוֹ נִכְבֶּה. וּמִבְּאֵר
בְּחִסְדוֹת⁵⁸, דְּזֶה שֶׁגְאָלַת מִצְרַיִם נִמְשְׁלָה לְאוֹר הַנֵּר, הוּא, כִּי נֵר
הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, וְהַגְּלוּי שֶׁהָיָה בְּגְאָלַת מִצְרַיִם, עִם הַיּוֹתוֹ גְּלוּי
שֶׁלְמַעְלָה מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת, הָיָה בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת בְּבְחִינַת הַמַּלְכוּת, כְּמוֹ
שֶׁכָתוּב וּפֶסַח הַיּוֹי' עַל הַפֶּתַח, דְּפֶתַח הוּא מַלְכוּת (כַּנֵּ"ל סְעִיף א).
וּמִזֶּה מוּבֵן, דְּזֶה שֶׁהִגְאָלָה הֶעֱתִידָה נִמְשְׁלָה לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הוּא כִּי
הַגְּלוּי דְלַמַּעְלָה מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת שֶׁיְהִיָּה אֲזִי יִהְיֶה בְּבְחִינַת ז' א⁵⁹. וְזוֹהִי
הַשִּׁיכוֹת דְּפֶסַח שְׁנֵי לְגְאָלָה הֶעֱתִידָה, כִּי הַגְּלוּי דְּפֶסַח שְׁנֵי הוּא
בִּיסוּד ז' א, כַּנֵּ"ל.

ה'תש"ח פ"ב (סה"מ ה'תש"ח ע'
153).

58 ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח
(שבהמשך לד"ה כי בחפזון הנ"ל)
פ"ב (סה"מ שם ע' 164 ואילך).

59 ראה גם אוה"ת (יהל אור)
לתהלים שם, ד'נר" הוא מלכות
ו'אור" הוא ז"א. ולהעיר גם
מקונטרס עץ החיים פ"ב.

56 להעיר שבגאולה העתידה כתיב
(ישעי' יא, יא) "שניית". וראה רש"י
ורד"ק שם.

57 מדרש תהלים עה"פ (לו, י)
כי עמך מקור חיים (הובא בקיצור
ביל"ש עה"פ (רמז תשכז)). הובא
באוה"ת (יהל אור) עה"פ (ע' קלח).
ד"ה וככה באוה"ת בא ע' ש. כרך
ח ע' ב'תתקלה. ד"ה כי בחפזון

54 מיכה ז, טו.

55 ראה אוה"ת נ"ך עה"פ סק"ח
(ע' תפז), מפע"ח שער חג המצות
פ"ז (בד"ה מהר"י ז"ל). וראה
ד"ה כימי צאתך מארץ מצרים
דאחש"פ ה'תשל"ט (תורת מנחם
- ספר המאמרים מלוקט ח"ג ע'
רד ואילך), ה'תשמ"ב (שם ע' קמז
ואילך).

- ז -

FAST
FORWARD

וַיְהִי רְצוֹן, שְׁמַעְשֵׁינוּ וְעִבּוֹדֵינוּ⁶⁰, וּבִכְרֵט בְּהַעֲנִינִים הַשֵּׁיכִים
 לְפָסַח שְׁנֵי, יִקְרְבוּ וַיִּמְהָרוּ עוֹד יוֹתֵר הַגְּאֵלָה הָעֵתִידָה, שְׁגָם
 הַגְּאֵלָה הָעֵתִידָה תִּהְיֶה בְּאִפְּן שֶׁל דְּלוּג, כִּדְאִיתָא בְּמִדְרָשׁ⁶¹ דְּקוּל
 דְּדוּדֵי גו' מְדַלֵּג עַל הַהָרִים זֶה מְלֶכֶד הַמְּשִׁיחַ, וְאִדְרָבָא, בְּגֵאֵלָה
 הָעֵתִידָה יִהְיֶה דְּלוּג גְּדוֹל יוֹתֵר (דְּגִמַּת) (אֲבָל לְמַעְלָה מִ) הַדְּלוּג
 דְּפָסַח שְׁנֵי שֶׁהוּא דְּלוּג גְּדוֹל יוֹתֵר מִהַדְּלוּג דְּפָסַח רֵאשׁוֹן), שֶׁלֹּא
 תִּהְיֶה בְּסֵדֶר וְהַדְּרָגָה מִדְּרָגָא לְדְרָגָא פְּלִל⁶², כְּהַפְּסֵק דִּינ⁶³ מִיֵּד הֵן
 נִגְאָלִין, בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, יְבוֹא וַיִּגְאָלֵנוּ וַיּוֹלִיכֵנוּ קוּמְמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ מִמֶּשׁ.

דְּגֵאֵלָה" (רד"ה החודש עטר"ת
 (סה"מ עטר"ת ע' שכג) וה'ש"ת
 (סה"מ ה'ש"ת ע' 20)). מֵה שְׂאִין
 כֵּן גֵּאֵלָה הָעֵתִידָה תִּהְיֶה [כְּפָסַק
 דִּינ הַרְמַב"ם] בְּאִפְּן שֶׁל "מִיֵּד". וַיֵּשׁ
 לוֹמֵר - לְמַעְלָה מִגְּדֵר דְּקָצָה.
 63 רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

בְּטָלָה עִבּוּדָה מְאֹבְתֵינוּ בְּמִצְרַיִם",
 וּבְרַש"י שָׁם "שֵׁשׁ חֲדָשִׁים לְפָנֵי
 גְּאֵלָתָם פָּסַק הַשְּׁעֵבּוּד". וְנִמְצָא
 שֶׁהַגְּאֵלָה דִּיצִיאַת מִצְרַיִם לֹא הִיְתָה
 בְּאִפְּן דְּמִן הַקָּצָה אֶל הַקָּצָה [וְעַד
 שֶׁבִטּוּל הָעִבּוּדָה שֶׁהִיְתָה בְּרֵאשׁ
 הַשָּׁנָה נִקְרָא בְּשֵׁם "אַתְחַלְתָּא

60) לשון התניא רפל"ז.

61) שהש"ר עה"פ קול דודי (ב).

62) להעיר, שְׁגָם בְּעֵנִין זֶה הַדְּלוּג
 שֶׁיְהִיָּה בְּגֵאֵלָה הָעֵתִידָה הוּא דְּלוּג
 גְּדוֹל יוֹתֵר. דְּבִגְאֵלַת מִצְרַיִם אָמְרוּ
 רז"ל (ר"ה יא, רע"א) "בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה